

egy magyar erdészeti növénytan megíratását ajánlja, oly feltétellel, hogy a pályázatban a munka elkészítésére, tekintettel a feldolgozandó anyag nagy terjedelmére, két évi határidővel kettős pályadíj tűzessék ki.

A javaslat elfogadása esetére azonban szükségesnek tartja a választmány, a közgyűléstől felhatalmazást kérni arra, hogy a pályázati feltételek kihirdetésével az erdőhasználatlan kézikönyvére hirdetett múlt évi pályázat lejártáig keshessen, illetőleg, hogy szükség esetében ezen utóbb említett pályázat sikeres eredményének biztosítása érdekében belátása szerint intézkedhessék.

III. A titkári helyettes bemutatja az egyesület 1881-dik évi költségvetésének tervezetét, mely a bevételeket összesen 11.400 forinttal, a kiadásokat ellenben 10.500 forinttal irányozza elő.

A választmány a tervezetnek minden egyes tételét helyesnek találván, a költségvetést egész terjedelmében elfogadja.

IV. Jelen jegyzőkönyv hitelesítésére Illés Nándor és Szabó Adolf t. tagtársak kérettek fel. — K. m. f.

Illés Nándor,

választn. tag.

Szabó Adolf,

választn. tag.

Tisza Lajos,

elnök.

Horváth Sándor,

titk. helyettes.

Az Országos Erdészeti-Egyesület folyó évi közgyűléséről.

Már jó rég ideje annak, hogy közgyűlésünknek e regényes s az erdőszre nézve annyira érdekes vidéken való megtartása terveztetett, s már-már megvalósul a terv, ha a török-muszka háboru közbe nem jó. De a mi halad, az el nem marad; Mehádián mégis összejöttünk, s bátran merjük állítani, hogy

a kik megjelentek, megelégedéssel és kedvesen emlékeznek vissza a Herkules fürdőben töltött két napra; s ha ezen állításunk való, akkor szívesen fogják elolvasni e pár sort, a mely mintegy újra elébök tárja a történeteket.

Nem az ő kedvökért fogtuk azonban kezünkbe a tollat; hanem hogy hirt adjunk azoknak, a kik el nem jöttek, hogy okuk legyen sajnálkozni elmaradásuk felett, kivált ha tőlük függött, jönni vagy maradni; hogy elbeszéljük a történeteket azoknak, a kik el nem jöhettek, hogy legalább képzeletben éljék át a történeteket, együtt örvendve és busongva a jelen-voltakkal.

Mert volt ok az örömré, a búra is elég: örvendetes hirt hozott eleget az elnöki beszéd és a titkári jelentés, búval töltötte el sziveinket az emlékbeszéd.

Az erdőtörvény életbeléptetése, az országos erdőrendészetnek szervezése, az állami erdőgazdaságnak azon ministerium kezébe való áthelyezése, a hol a fiskális irány helyett inkább van kilátás a nemzetgazdasági alapra fektetett gazdálkodásra: örömmel töltik el minden szakjáért érdeklélviseltető erdész kebelét; azon veszteség pedig, a mely a múlt év utolsó napjaiban szakunkat érte, midőn legnemesebb fiát körünkől elragadta a halál: méltán búval tölti el kebleinket, mert a veszteség annál érezhetőbb, mivel igen is korán és váratlanul ért.

Térjünk azonban hivatásunk teljesítésére, a mely nem reflexió, hanem a közgyűlés eseményeinek rövid történeti leírásából áll.

Mehádia vidéke egyesületünkre különösen azon okból volt érdekes, mert közelében van hazája erdőségeink egyik specialitásának, a magyar tölgynek.

Ezen fanemet saját termő-helyén, zárt erdőt képezve látni, nem csekély ingerrel hatott erdész-közönségünkre. Igaz, vannak olyan erdészek is, a kik azon a pár fanemen kívül, a mely

azon erdőt képezi, a melyben gazdálkodnak, többet nem ismernek, de nem azért, mintha nem érdekelné őket más fanem, hanem azért, mert az akadémia növénykertjén kívül nem láttak mást; és még ezek is elbámultak, midőn hírét vették oly fanemnek, a mely Magyarországon erdőt alkot, s a melyről nekik nem is tett említést az öreg Schwartz. A többiek pedig nem bámultak, hanem fejüket csóválták és azt mondották: „nem hiszem“, és mert nem hitték, nem is vállalkoztak a szeptember 18-ára a bálinczi erdőbe tervezett kirándulásra.

Volt is okuk elég megbánni.

Ezen kirándulás fénypontja volt a közgyűlés kirándulásainak. A bégavölgyi szép tölgyesek újra fölélesztették a bizalmat, hogy van még, és lesz is tölgyes erdők.

A kirándulás szakbeli eredményét majd bővebben is megtalálják t. szaktársaink Szabó Adolf kataszteri központi erdőfelügyelő értekezésében, mi itt csak a fényes fogadtatás pár mozzanatát kívánják vázolni, idézvén egyik barátunk leveléből a következő sorokat:

„17-én indultunk el Temesvárról s a kiszatói állomásnál várakozó kocsikon este érkeztünk a Temes és Béga közötti magaslatra, mely a Bégavölgy fölött emelkedik.

A magaslat alján kezdődnek a bálinczi erdők.

Az erdő szélén tarackklövések hangzottak fel, midőn odaértünk. Az erdő felriadt csendes álmából s százszoros dörgéssel hangoztatá vissza mélyéből a tarack gyöngye hangját. És a viszhang tovább terjedt, felrázta nagy álmukból a vén tölgyeket, míg végre mindinkább elhaló ereje megtört a messze havasok meredek oldalán.

Az álom elrepült a lombok közül s az erdő megélnékvült. Az út egyik kanyarulatánál vakító feny váltotta fel a sötétséget.

Az erdőt a vendégek tiszteletére kivilágították. Az út, mely a bálinczi erdőbe az első kanyarulattól kezdve tovább vezet, lángtengerben uszott.

A jobbra és balra elhuzódó erdőszélen, csekély távolságra egymástól, bengáli tüzek égtek, melyek bűvös világításba helyezték a rengeteget. De a rengeteg maga sötét maradt, mert azon nem volt képes áthatolni a tűz sok szint játszó fénye s ha paradoxnak látszik is: e mesterséges világítás csak arra szolgált, hogy még jobban látsszék az erdő sötétsége, mely messzebb be az erdőbe huzódott vissza áthatolhatlan tömegében s onnan hömpölygött pillanatnyira előre, ha a játszi szellő néha-néha leverte a bengáli tüzek lobogó lángját.

A kép lépten-nyomon változott. Az ég felettünk haragospirosra vált s előttünk félórányi utra égett az erdők széle.

Az ut végén diadaliv volt felállítva, mely szintén tűzben állott s rajta lángbetűkkel e felírás volt olvasható:

„Éljen a magyar erdészet!“

Itt a Baiersdorf és Biach budapesti fakereskedő cég képviselője fogadott. E cég a kincstári erdőket bérben bírja s itt faáru-gyárat rendezett be, melynek telepe szintén fényesen volt kivilágítva. A telepen emelkedő óriási csarnokban Baiersdorf Károly egyleti tag üdvözölt és fényesen megvendégtelt minket és a hozzánk csatlakozott vidékieket, kik közül Patyánszky Elek brassómezei alispánt említjük meg. Volt pohárköszöntő, s a lakoma után a vidékről ide sereglett hölgyekkel a fiatalság tánczra kerekedett, mely viradtig tartott.

Másnap megtekintettük az erdőt. A bégavölgyi erdők sajátos jelleggel bírnak: a tölgy itt magasan nyulik föl, sudara sugár és vaskos, tanuságot téve a talaj jóságáról és a tölgynek fejlődési képességéről, megfelelő viszonyok között.

Tanulságos volt továbbá midőn az egyesület tagjaival Scheint erdőigazgató megismertette az általa életbeléptetett erdőfelújítási módozatot. Az ebédet egy tölgyfa mellett felállított tölgyfasátorban költöttük el, mely tölgyfa árnyékában a korán elhunyt, kiváló erdész, Wagner Károly ezelőtt egy évvel megpihent, minek emlékeül e tölgyfa ércztáblával láttatott el, melyen Wagner neve és az évszám olvasható.

A tagok egy része 18-án az esti vonattal érkezett Mehádiára.

Érdekes ut volt az. A vasúti indóházakon is meglátszik a kelet jellege, mindenikhez tágas lugos van ragasztva, befuttatva a szálló venyigéjével. Lugoson, ily lugosban vacsoráltunk.

Már Karansebesnél bealkonyodott, s amint a hegyek közé értünk, már beállott az éj; szerencsére az ég, a mely egész napon át öntötte az esőt, kiderült, s a kelő hold bűvös fényével árasztotta el a kanyargó völgyet a magasba emelkedő hegyekkel, zugó tajtékzó patakokkal s meredek szirtfalakkal.

A legügyesebb regisseur sem rendezhette volna jobban, s ha folytatjuk utunkat Orsováig, most egy bájos, regényes vidék emléke fűződnek Mehádia nevéhez; de nem folytattuk a holdvilágnál utunkat a Dunáig, nappal tettük meg annak egy részét, és láttunk elpusztított erdőket, elparlagosodó lejtőket, melyeknek cserjésein keresztül ki rí a mész törmelék, a víz szaggatta föld, mint a koldus rongyain átlátszik a nyomor.

A vonat áthaladott a porta orientálén; egyikén a leg-hosszabb alagutaknak; magas hegy árnyában láttuk Mehádiát, s végre sípol a mozdony és kiszállunk.

Az indóház török mecset alakjára van építve, de nekünk nincs időnk az építészetet tanulmányozni, sietünk kifelé, mert jó, kényelmes szobára, puha ágyra vágy szivünk, járván már az idő 11 óra felé.

De nem oly könnyen megy ám az; előbb kézhez kell venni a lakás czimét, s azután fölkapni valamelyikére a számos kocsiknak, vigyázva arra, hogy a podgyász el ne tévedjen, mert holnap kereshetjük, s a dolog vége az, hogy uti köntösben jelenhetünk meg az ünnepélyes közgyűlésen.

Végre kocsin vagyunk, s hajrá robog egyik a másik után. Mindjárt ott leszünk. Még egy kanyarulat. Már épületek is látszanak. Csak tovább!

Holdvilágította táj, zúgó patak, égbe meredő sziklák!! Szép, szép, de most emberi lakás után sovárogo szívünk.

Végre mintegy félórai hajsza után a fürdőbe vagyunk; beteljesedett rajtunk a példabeszéd: a jó várat magára; igazán kényelmesen és urilag lettünk elszállásolva.

A mehádiai fürdő, a vasuti menetrend szerint „Herkules fürdő“, Mehádiától mintegy félórányira fekszik, a regényes Cserna partján, és tisztán kinestári birtok. Épületei szépek, kényelmesek. Az elsőbb rendüeket az erkélyek kedvessé teszik, melyek úgy vannak szerkesztve, hogy az oldalfalak kiszedhetők, és a szomszéd lakások előttiekkel folytonos tornác állítható elő.

Másnap reggel mindenki sietett, a nap világánál látni a híres szépséget: a fürdőt és bájos környezetét. Senki sem tagadta, hogy meg nem érdemelte volna a sok dicséretet.

A reggeli vonattal megjöttek ama tagok is, a kik Temesváron háltak, vagy a Dunán jöttek az ország különböző részeiből.

Reggel a választmány ülést tartott az elnök lakásán; 11 órakor villás reggelire gyülekeztek össze a tagok, és 12 órakor Tisza Lajos ő Excelentiája megnyitotta a közgyűlést. Érdekes és a magyar erdészet történetében epochát jelző beszédét egész terjedelmében hozzák e lapok, mi tehát csak azon benyomást kívánjuk ecsetelni, a melyet az a közgyűlés

tagjaira tett. Minden arczon meglátszott a meglegedés, s az öröm és tetszés minden arczon tükrözött.

Az elnöki beszédet követő titkári jelentés, a betegen fekvő titkár helyett, Horvát Sándor, kir. al-erdőfelügyelő által felolvasva élénk helyesléssel találkozott, és minden indítványa elfogadtatott.

Ezután elnöknek az erdőtörvény életbeléptetése, a hazai erdőgazdaság érdekeinek megóvása és ügyeinek rendezése, valamint a titkárnak is az egylet ügyeiben, s a hazai erdőgazdaság érdekében kifejtett üdvös munkásságaért jegyzőkönyvileg köszönet szavaztatván, utóbbi évről a közgyűlésnek a betegsége felfelti részvét kifejezésével együtt táviratilag is értesítettet.

Most Illés Nándor olvasta föl az egyesület megbízásából általa szerkesztett ünnepélyi emlékbeszédet az egyesületnek mult év deczember 21-én elhunyt első alelnöke Wagner Károly főerdőtanácsos fölött.

A kitünő emlékbeszédet a közgyűlés ünnepélyes figyelemmel halgatta meg, s az előadás bevégeztére következő mély csend bizonyoságot tett a keblekben ébresztett sajnó érzelmekről.

Ez után az erdőbecslés kézi-könyvére kiirt pályázat eredménye olvastatott föl.

Beérkezett két pályázat, és bírálatra kiadatott Bikkal Nándor kir. erdőtanácsos, Belházy Emil kir. erdőrendezőnek és Nikel Zsigmond akad. tanárnak. Az ítélet egyhangulag a „Nem dicsvágy, de a nemzet szelleme hajt“, jeligés munkának ítélte a pályadíjat, s a jeligés levélke fölbontatván, szerzőkül Scholtz Gyula és Fekete Lajos akad. tanárok neve tünt ki. A zajosan megéljenezett szerzőknek a pályadíj, 550 frt, kiszolgáltatott.

Ezután első alelnökül egyhangulag Bedő Albert, választmányi tagul pedig szavazattöbbséggel Belházy Emil választott meg.

Végre még az első szkkkérdést Balás Pál lugosi kir. erdőmester vezette be, a szörénymegyei erdőkről tartott igen érdekes előadásával.

A délutánt a vidék megszemlélésére használtuk fel. Az ország e legkiesebb pontjainak egyike oly gazdag természeti szépségekben, hogy megérdemli a fárasztó utat fel a meredek hegyekre, honnan a leggyönyörűbb látkép terül az ember szeméi elé.

Az erdőborította hegyek még egész pompájukban diszlettek, s a levelek sárguló fonnyadása csak itt-ott kezdett feltűnni. A hegyek alkotta katlanban megélnékült a fürdő, melynek kiválóan diszes és kényelmes épületeiből a fürdővendégek nagyrésze már eltávozott. Az erdészek új életet hoztak ide az évad végén s az ittmaradt kevés vendég, leginkább láb-beteg, irigykedve néztek a kirándulók után.

A kirándulás célja a Coronini magaslat volt. Kényelmes ut vezet fel a magaslatra, s az ut egyes pontjairól is meglepő képek tűnnek szemünk elé a völgyből. Fenn a magaslaton a tájkép valóban elragadó. Mögöttünk és körülöttünk még nagyobb hegyek, melyek csúcsai a felhőkkel játszanak, alattunk a szűk völgy, melyben a Cserna partján a fürdő fekszik s így madártávlatból az óriási épületek gyermekjáték-házaknak tetszenek, lenn az óriási hegyek alján.

A fausztatásra alkalmas Cserna sebes hullámai sekély mederben szelik át haragosan és sebesen a völgyet, melynek folytatását hátunk mögött a Coronini magaslaton túl látjuk, még szebb, még regényesebb alakban, és itt minden, a mi szép, a mi gyönyörködteti a szemet, a természet munkája, melyhez az ember munkája nem járult.

6 órakor volt a közebéd, mely után a társalgási teremben a közgyűlés fiatalabb tagjai a vidék bájos hölgyeivel tánczra kerekedve, éjfélig mulattak; az öregebbek pedig kisebb

csoportokban egyesülve, a régi barátokkal majd fiatalkori emlékeiket eleveníték fel, majd a jelen bajaival és vívmányai-val foglalkoztak.

Másnap reggel a Cserna-folyó vizeséseit és a Domogled magaslatot szemléltük meg. A két méternyi vizesés a folyó völgyében, körülbelül fél órányira a fürdőtől, vadregényes sziklák között bátran vetekedik a legszebb tájképekkel. A Domogled szirt félelmetes magasságára már kevesebben vállalkoztak felmenni.

Nem a völgy tűnik fel festői szépségében e pontról, mert az a hegyek egyéb részeiről tetszetősebben mutatkozik. De egy új világ lepi itt meg a szemlélőt. Az 1300 méternyi magasságban levő szirt mögött félmérföldnyire völgy húzódik végig az ormok között, oly vegetációval, minőt a magas hegyeken nem otthonos ember sohasem látott. Délre pedig az Alduna vidéke és Románia tűnik az ember szeme elé a meszeségben a Balkán hegyekkel. Mondanunk sem kell, hogy behatóan megszemléltük utunkban a különböző fanemeket és különösen az itt termő pinus austriaca-ra terjesztettük ki figyelmünket.

Kirándulás után a tegnapi naphoz hasonlóan villásreggeli következett, s azután a közgyűlés folytatása, midőn előbb jelentést tettek a számadás és költségvetés, meg a Wagner Károly alapítvány alapszabályainak fölülvizsgálatára kiküldött bizottságok, s azután letárgyaltattak a szakkérdések, azon különbséggel, hogy a 4 kérdés Bedő betegsége miatt, ki azt bevezetendő lett volna, elhagyatván, Szabó Adolf tartott előadást a temesvidéki erdők felújítási módjáról.

Estve a fürdő előtti sétatér kivolt világítva, és a szirtek fokain tüzek égtek, a mozsárdurrogást pedig százszorosan verte vissza a bérczek sziklafala.

Másnap korán reggel már talpon volt a társaság és $\frac{1}{2}5$ órákor utnak indult kocsin Orsova felé.

Orsován a szolgabíró és a város előbbkelői fogadtak, bizonyoságot akarván tenni arról, hogy az erdők fontosságát az ország e távol vidékén is felfogták.

Az utazás a hajón nem lett oly szép, mint a milyennek reméltük; a két napi szép derűre ismét eső következett s a hajó fedélzetén az eső, a hajó termében a rekedt levegő teték kellemetlenné a tartózkodást. Daczolva a rosz idővel, a legnagyobb rész kitarotta a fedélzeten, s gyönyörködött szőke Dunánk szépségén, szemlélte a clasikus emlékű Traján-utját, s kereste a hajdani Dunatenger gátjának szakadási pontját.

Ezen pont csakugyan felismerhető s jellegezve van a két oldal egybevágó rétegzete által.

Báziáson, miután az eső szünni nem akart, a tagok egy része a vasútra szállt, a többi azonban, mintegy 34-en folytatták az utat Kubin felé.

Sötét volt az éjszaka midőn oda értünk, és szerencse, hogy gondoskodva volt rólunk, mert az oly állomás, ahol a négy égtáj képezi a szoba falát, a föld a párnát, felhő a dunnát. Szives házigazdáink a kubiniak azonban nem hagytak e kedves lakáson, de gyors lovaikkal bevittek a sötétbe és számos pocsogón keresztül vágatva ős Kevevárának földhányásai sötétlettek előttünk, midőn a taraczk durrogása, melytől lovaink majd hogy el nem ragadtak, végre jelenté, hogy Kubinon vagyunk.

Kubin! Szép alkalom volna megörökíteni nevedet e lapok hasábjain, de locs-pocs, nyakamban zuhogó eső az csak egyedül a mi rólad emlékemben megmaradott. Hallgatok hát, irigyelve azon két szaktársat, a kik vendégszerető falaid között maradva, szép asszony körében töltötte a napot, mig mi áztunk m. p. ugyancsak.

Áztunk, pedig a deliblati homokpusztát akartuk megtekinteni, a mely unicum a maga nemében. Ez az egyetlen homok pusztánk, a melyen ezer meg ezer holdakra megy a sívó homok területe.

De mi ebből vajmi keveset láttunk, esőköpenyegeinkbe burkolva, esernyőink alá huzódva vártuk a boldog pillanatot, midőn . . . a taraczk durran.

És ime csakugyan halljuk a kedves hangokat: „Deliblaton vagyunk.“

Igen ám, de ez a falu, a pusztá még pár óra járásnyi, és mert zuhog az eső, nem megyünk a sívó homokra, hanem egyenest a tanyának tartunk.

Isten neki!

Ujra neki vágunk a víznek, mert mint a mesében „köd előttem, köd utánam,“ itt víz előttem, víz utánam, víz fölöttem, víz alattam.

Utközben a helybeli erdész a faiskolákhoz hajtattott, s bár igen érdekelték volna mindnyájunkat, azért egyikünk sem szálolt volna le a világerért mert már ugy is elég lucskosak voltunk.

Végre ismét durrogtak a taraczkok, s most csakugyan a tanyára érkeztünk. Volt pedig a tanya szép nagy vászon sátor, belül padokkal és terített asztalokkal, diszitve különféle borokkal, közöttük az oly kedvelt karlócaival.

Most ismét felderült a kedv; mert az igazi erdészből még az árvíz sem mossa ki egészen a kedélyességet.

Előbb azonban a közgyűlést kelle bezárni; mire elnökül ezen közgyűlés körül oly sok érdemet szerzett Scheint Adolf temesvári jószágigazgató megválasztván, Schölcz Ottó és Hajós Gyula indítványa fölött hozott határozat után a közgyűlés bezáratása, után asztalhoz ült a társaság, és következett a vidám pohárköszöntések hosszú sora, éltetve a közgyűlés minden

nevezetesebb, az egylet minden munkásabb, a társaság minden kedveltebb tagját.

De mint mindennek van vége, ugy ezen kedélyes és jó ebédnek is vége lett, és ismét neki kellett indulni az esőnek.

Hallgatok azonban róla, mert megesk, hogy e leirást is nemcsak e miatt fogják nedvesnek nyilvánítani.

Végre valahára megérkeztünk Jaszenára, a mely vasuti állomás Báziás és Temesvár között, és első dolgunk volt átöltözködni, a kinek volt mibe, és megszáritkozni. A váróterembe lépő idegen ugyancsak elbámult volna fölöttünk! — Jól, roszul szárazba jutva, egypár Deliblatról magunkkal hozott karlóczaiból forralt melegítővel magunkat föléesztve, a bucsu keserű pillanatain átesénk és a Temesvár felé siető vonatban elhelyezkedve neki indultunk azon hazának, a hol ismét egyszerű erdészek lettek a közgyűlési tagokból.

*
* *

Vadászati tudósítás.

K a s s a, 1880. évi okt. 15.

1880. évi októberhó 10-ke nevezetes nap fog maradni a kassai Nimródok s különösen a jelzett napon a Tökés s Bankó közti erdőkben rendezett vadászaton részt vett puskások életében!

25 éve már annak, hogy Kassa sz. kir. város mintegy 33.000 holdnyi erdőségeiben medve nem ejtetett, s ime mult vasárnapon, a midőn legfeljebb egy kis nyullal vagy hasznavehetlen bundával biró rókával, s legjobb esetben egy sovány vaddisznóval volt reményünk találkozni s ismeretséget kötni, mindjárt az első hajtásban egy felette nagy, 250 kilót nyomó, jó húsban levő fekete maczkó jött halálthozó fegyvereink elé.